

2023

Fanestra da professiuns

Sur 250 professiuns en in'egliada

Questa fanestra da professiuns ta dat in'emprima survista da la diversidad da las professiuns e ta gida da estructurar tes givischs professiunals. Ella è classificada en 22 champs professiunals.

Ulteriuras infurmaziuns sur da las activitads professiunals, pretensiuns, scolaziuns e furnaziuns supplementaras porschan la cussegliaziun da professiuns, differentas medias e documentaziuns en il CIP e la website www.cussegliaziun.ch / www.berufsberatung.ch.

René Zihlmann

Instrucziun

1. Avra la fanestra da professiuns e scuvra la diversidad da las professiuns.
2. Suttastritga u marca tut las professiuns che t'interessan spontanamain.
3. Elegia quellas che ta plaschan il meglier. T'infurmescha davart quellas professiuns sin www.cussegliaziun.ch u www.berufsberatung.ch/berufssuche.
4. Documentescha tias retschertgas sin la pagina da vart dretga.
5. Ti survegns ina glista cun tes favorits. Ella gida tai a far ils proxims pass.

www.berufsberatung.ch/berufssuche

Sin quest portal pos ti tschertgar tut las professiuns da tes champ professional dal giavisch.

Natira

Flora, Orticultura

- Flurist 2
- Flurista 3
- Ortulan 2
 - orticultura e cuntrada
 - plantera
- Ortulana 3
 - chaglioms
 - orticultura e cuntrada
 - plantas decorativas

Tgira, Tratga

- Assistent da veterinari 3
- Spezialista da chavals 3
 - charrar cun manadira
 - chavaltgar a moda da western
 - chavaltgar chavals da pass
 - chavaltgar classic
 - cursas da chavals
 - tgira da chavals
- Spezialist da giaglinom 3
- Tgiradra da chavals 2
- Tgirader d'animals 3
 - animals da pensiu
 - animals d'experiments

Agricoltura

- Ortulana da verdura 3
- Practicist agrar 2
 - agricultura
 - culturas spezialas
 - preparaziun dal vin
- Pumicultura 3
- Pur 3
- Viticultura 3

Economia forestala

- Bostger 3
- Practicista forestala 2

Nutrimnt

Tecnologia da nutriment

- Muliner 3
 - nutriment
 - nutriment d'animals
- Practicista da latg 2
- Practicist da victualias 2
- Tecnologa da latg 3
- Tecnolog da victualias
- Tschalera 3

Nutrimnt-artisanadi

- Assistent da mazlaria 2
- Pastenera-pastiziera-confisiera 2
- Pasterner-pastizier-confisier 3
 - pasternaria-pastizaria
 - pastizaria-confisaria
- Spezialista da products da charr 3
 - delicatessas/raffinaziun
 - elavuraziun
 - produczion

Restauraziun, Hotellaria

Gastronomia, Hotellaria

- Cuschiner 3
- Gidantra da cuschina 2
- Gidanter d'hotellaria 2
- Gidantra da restaurant 2
- Spezialist d'hotellaria 3
- Spezialista da comunicaziun d'hotellaria 3
- Spezialist da la gastronomia da sistem 3
- Spezialista da restaurant 3

Economia da chasa, Facility Management

- Practicista d'economia da chasa 2
- Spezialist d'economia da chasa 3

Textilias, Moda

Elavuraziun da textilias

- Creader da textilias interiuaras 3
- Creadra da vestgadira 3
- Cusunz da decoraziun 2
- Cusunza da vestgadira speziala 2
- Pulstrader da mobiglias industrial 3

Fabricaziun da textilias, Tgira da textilias

- Creadra da textilias 3
- Practicist da textilias 2
- Nettegiadra da textilias 3
- Tecnolog da textilias 3
 - design
 - elavuraziun
 - mecatronica
 - nobilisaziun
 - tecnica da sugas e d'auzar

Elavuraziun da tgirom

- Chalgera 3
- Chalger d'ortopedia 4
- Spezialista da tgirom e textilias 3
 - sport da chavals
 - rauba da tgirom fin
 - vehichels e tecnica

Bellezza, Sport

(mo per part professiuns cun emprendissadi)

Bellezza

- Coiffeur 2
- Coiffeusa 3
- Cosmeticher 3
- Model

Sport, moviment

Spezialista per la promozion dal moviment e da la sanadad 3

2 Furmaziuns fundamentalas professiunalas che fineschan suenter 2 onns cun in attest federal professional (AFP) èn marcadadas cun la cifra «2».

3/4 Furmaziuns fundamentalas professiunalas che fineschan suenter 3 u 4 onns cun in attest federal da qualificaziun èn marcadadas cun la cifra «3» u «4».

Tut ils mastergns numnads qua en scrittira guliva èn emprendissadis che pon vegnids emprendids durant ina furmaziun da basa da 2, 3 u 4 onns.

Il mastergn da scrittira cursiva èn exempels per mastergns che presupponan ina furmaziun da basa (AFQ) u la maturitad u in studi correspondent, resp. ina furmaziun correspondent.

Il num da las professiuns èn scrittas alternant en la furma feminina e masculina.

Creaziun, Artisanadi

(mo per part professiuns cun emprendissadi)

Design, communicaziun visuala

- Creader da medias interactivas 4
- Creadra da reclama 4
- Fotograf 4
- Grafichera 4
- Polidesigner 3D 4
- Spezialista da fotografia 3

Artisanadi

- Argienter 4
- Aurera 4
- Chanastrella 3
- Cheramicher 4
- Construidra da models architectonics 4
- Enchastader da pedras preziasas 4
- Gravadra 4
- Pictur da vaider 4
- Surdorader-enramader 4
- Tagliacrappa 4
 - construcziun e renovaziun
 - sculptura
 - creaziun ed elavuraziun da marmel
 - industria

Construcziun d'instruments da musica

- Construidra da clavazins 4
- Construider da gias 4
- Construidra d'instruments da flad 4
- Construider d'orglas 4
- Fabritgadra da tschivlots d'orglas 4

Stampa

Preparaziun dal squitsch

- Poligraf 4

Tecnicas dal squitsch

- Stampadura d'emballadi
- Tecnolog da medias 4
 - print
 - serigrafia
 - tecnica da medias stampadas

Elavuraziun dal squitsch

- Equipadra da stampa 3
- Practicist da medias stampadas 2
- Tecnolog da liar 4
- Tecnologa d'emballadi 4

Construcziun

Construcziun auta

- Cheramist d'industria 3
- Constructura da fatschadas 3
- Constructur da puntanadas 3
- Cuvratetgs 3
- Isolatur 3
- Lavuranta al tagli d'edifizi 3
- Miradura 3
- Pictura 3
- Practicist d'isolaziun 2
- Practicista da construcziun 2
- Practicist da construcziun da fatschadas 2
- Practicista da construcziun da puntanadas 2
- Practicist cuvratetgs 2
- Practicista da pictura 2
- Practicist da stuccatura 2
- Practicista da tschentar plattas 2
- Stuccatur e construider da materialias sitgas 3
- Tschentapignas 3
- Tschentaplattas 3

Construcziun bassa

- Constructura da vias 3
- Montader da binaris 3
- Practicista da construcziun da vias 2
- Practicist da drenascha 2
- Practicista da la montascha da binaris 2
- Practicist per lavurs da fundament 2
- Practicista da tschentar palantschieus industrials e purtants 2
- Salaschader 3
- Sondadra 3
- Sulader 2
- Tecnologa da drenascha 3
- Tschentapalantschieus industrials e purtants 3

Elavuraziun da crappa

- Lavurera da betun 3

Tecnica d'edifizis

Montascha

- Constructur da ventilaziun 3
 - montascha
 - produziun
- Installatura sanitar 4
- Installatur da stgudaments 4
- Montadra d'indrizz da sfradentar 4
- Practicist da montascha d'indrizz da sfradentar 2
- Practicista d'indrizz da ventilaziun 2
- Practicist da stgudaments 2
- Practicista sanitar 2

Stagnaria

- Stagnera 4
- Practicist stagner 2
- Stagnera d'isolaziun 3

Mantegniment

- Nettegiader d'edifizis 2
- Nettegiadra d'edifizis 3
- Practicist da mantegniment 2
- Spazzachamina 3
- Spezialist per il mantegniment dal manaschi 3

Lain, Construcziun d'interiurs

Lain

- Artisan da lain 4
 - turnaria
 - vaschlaria
- Elavuratura da lain 2
- Lainari 4
- Resgiadra en l'industria da laina 3
- Vaschler 3

Construcziun d'interiurs

- Practicista da scrinaria 2
- Scrinari 4
 - construcziun da skis
 - construcziun/fanestras
 - mobiglias/construcziun d'interiurs
 - roder
- Tapezadras-decoraturas 4
- Tschentapalantschieus e tschentaparchets 3
 - palantschieus textils ed elastic
 - parchets
- Vaidrera 4

Vehichels

Tecnica da vehichels

- Assistent per il mantegniment d'autos 2
- Construidra da bartgas 4
- Mecanist da motos 4
- Mecanista da velos 3
- Mecatronist d'automobils 4
 - autos da persunas
 - vehichels utilitars
- Practicista da pneus 2
- Spezialist d'autos 3
 - autos da persunas
 - vehichels utilitars
- Survegliadra da bartgas 4

Carrossaria

- Assistent da vernischadra 2
- Serrera da vehichels 4
- Reparader da carrossarias 3
- Stagnera da carrossarias 4
- Vernischader da carrossaria 4

Mecanica d'apparats a motor, da maschinas agriculas e maschinas da construcziun

- Mecanista d'apparats a motor 4
- Mecanist da maschinas agriculas 4
- Mecanista da maschinas da construcziun 4

Ti has avert la fanestra tar il mund da

www.berufsberatung.ch/berufswahl

Qua chattas ti infos extraordinarias tar ils singuls pass da l'elecziun da clamada.

www.berufsberatung.ch/explorer

Qua pos ti chattar professiuns che t'interessan e t'infurmar davart ils champs da professiun.

Electrotecnica

Installaziun electrica

- Automaticher 4
- Electricista da montascha 3
- Electricist da rait 3
- Electroinstallatura 4
- Montader d'automatica 3

Elektronica

- Electronista 4
- Electronist da multimedia 4
- Informaticra d'edifizis 4
- automatisaziun d'edifizis
- communicaziun e multimedia
- planisaziun

Metal, Maschinas, Uras

Construcziun da maschinas

- Elavuratur da materia sintetica 2
- Ferrera d'armas 4
- Manader d'indrizs 3
- Mecanista da produczion 3
- Manader d'implants 3
- Opticra da precisun 4
- Polimecanist 4
- Practicista mecanista 2
- Suflader d'apparats da vaider 3
- Tecnologa da materias sinteticas 4

Construcziun da metal

- Construcatur d'indrizs e d'apparats 4
- Construcatura da furmas 4
- Construcatur da metal 4
- construcziun da metal
- construcziun d'atschal
- lavurs da ferrer
- Practicista da construcziun en metal 2
- Practicist da furmas 2

Cularia

- Furmadrà da culaditschs 3
- furmas permanentas
- furmas persas
- Tecnolog da cularia 4
- construcziun da models da cularia
- furmas permanentas
- furmas persas

Fraggia

- Cuntellera 4
- Ferrer da chavals 4

Uras

- Lavuranta d'uras 2
- Micromecanist 4
- Nobilisadra d'uras e bischutaria 3
- Pulitur 2
- Spezialista da qualitat en microtecnica 4
- Urer 4
- Urera da produczion 3

Chemia, Fisica

Labor

- Laborant 3
- biologia
- chemia
- color e lac
- textil
- Laboranta da fisica 4

Produczion

- Practicist da chemia e farmaceutica 2
- Tecnologa da chemia e farmaceutica 3
- Tecnolog da palpìri 3

Nobilisaziun da surfatschas

- Galvanostegista 3
- Practicist da tractament da surfatschas 2
- Practicista vernischader industrial 2
- Vernischader industrial 3

Planisaziun, Construcziun

Construcziun d'edifizis

- Construcatur en metal 4
- Dissegnadra 4
- architectura
- construcziun d'inschigneria

Tecnica d'edifizis, Construcziun d'interiurs

- Dissegnader 4
- architectura interna
- Electroplanisadra 4
- Planisader d'indrizs da sradentar 4
- Planisadra da tecnica d'edifizis da stgoudament 4
- Planisader da tecnica d'edifizis da ventilaziun 4
- Planisadra da tecnica d'edifizis sanitar 4

Construcziun da maschinas

- Construcatur 4
- Dissegnadra da microtecnica 4

Planisaziun da la cuntrada, mesiraziun

- Dissegnader 4
- architectura da cuntradas
- planisaziun dal territori
- Geomaticra 4

Vendita, Acquist

- Spezialista d'apoteca 3
- Droghist 4
- Librarista 3
- Spezialist per il dialog cun la clientella 3
- Assistenta da commerzi en detagl 2
- Spezialist da commerzi en detagl 3

Branschas ella vendita:

Aliments: pasternaria / pastizaria / conditoria, direcziun charn, kiosc, nutriment e products da giudiment

Animals: zoologia

Construir ed abitar: do-it-yourself, ferramenta, apparats electrici, colors, tegnairchasa, mobiglias, palantschieus e tarpuns

Electronics:

consumerelectronics
Lifestyle: rauba da tgirom ed artitgels da viadi, parfumaria, chalzers, artitgels da sport, textil, uras – bischutaria – pedras preziasas

Mobil: logistica per tocca d'autos

Musica:

instruments da musica

Papetaria ed giugarets: papetaria, giugarets

Polynatura: flower, garden, Landi

Servetschs: posta, traffic public

Economia, Administraziun, Turissem

Commerzianta 3

branschas:

- administraziun federala
- administraziun publica
- assicuranzas privatas
- banca
- viadis
- branscha d'automobil
- commerzi
- construir ed abitar
- fiduziaria/ immobiglias
- hotel-gastro-turissem
- industria da maschinas, electro e metal (MEM)
- industria da virtualias
- logistica da spediziun internaziunala LSI
- marketing e communicaziun
- notariats da la Svizra
- sanadad
- servetschs ed administraziun
- transport
- assicuranza sociala e da malsaus

Las professiuns e sia diversitad.

www.berufsberatung.ch/berufssuche

Sin quest portal pos ti tschertgar tut las professiuns da tes champ da professiun da giavisch.

www.berufsberatung.ch/filme

Qua ta spetga ina gronda collecziun da films da las professiuns.

Traffic, Logistica, Segirezza

(mo per part professiuns cun emprendissadi)

Traffic (viafiers, traffic aviatic, vias, navigaziun)

Chapitani da la navigaziun interna 4
Mecatronista da pendicularas 4
Pencicularist 2
Practicista da transports sin via 2
Spezialist da transports sin via 3
Spezialista dal traffic public 3
Spezialist da la navigaziun interna 3

Accompagnadra da clientela VFF
Cabin crew member
Locomotivista
Manader dal traffic aviatic
Manischunza da meds da transports publics
Manischunza da taxi
Pilota

Deposit, logistica

Logisticher 2
Logistica 3
· deposit
· distribuziun
· traffic

Segirezza, polizia

Decleranta da duana
Guardia da cunfin
Policista
Pumpier da professiun
Spezialista da duana
Spezialist da la segirtad

Recycling

Reciclatura 3

Informatica

Informatica

Informaticher 4
· svilup da platffurmas
· svilup d'applicaziuns
Informatica da manaschi 4
Spezialist dad ICT 3
Sviluppadra da business digital 4

Mediamatica

Mediamaticher 4

Cultura, Medias

(mo per part professiuns cun emprendissadi)

Lingua, infurmaziun

Spezialist d'infurmaziun e documentaziun 3
Autura
Communicatur
Interpreta
Lector
Schurnalista, redactura
Spezialist d'infurmaziun e documentaziun
Translatura
Translatur per lingua da segns

Radio, TV, film

Manadra da la registraziun tar la televisiun
Moderatur
Operatura da camera
Tecnist Audio Video
Tecnista dal tun
Video editor
Realisatura da films

Tribuna, Arts figurativs

Ballarin 3
· musical
· saut contemporan
· saut classic
Pictura da decors da teater 4
Spezialist d'occurrenz 4
Actura
Pedagog da teater
Reschissura da teater

Art figurativ

Artist figurativ

Musica

Musicista
Organist (da musica sacrala)
Pedagoga da musica e moviment

Mantegniment ed intermediaziun da cultura

Intermediatur da cultura
Managera da cultura

Sanadad

(mo per part professiuns cun emprendissadi)

Tgira

Assistent per sanadad e fatgs socials 2
Spezialista da sanadad 3
Spender
Tgirunza diplomada

Salvament

Sanitari da salvament
Sanitaria da transports

Sectur medicinal-administrativ

Assistent da dentist 3
Assistent da pratica da medi 3

Sectur medicinal-tecnic

Acusticher da systems auditivs 3
Opticra 4
Ortopedist 4
Tecnista da dents 4
Tecnolog da products medicinal 3
Analitica biomedicala
Igienicher da dents
Spezialista da radiologia
Spezialist per tecnica d'operaziun

Sectur medicinal-terapeutic

Podologa 3
Cussegliader da nutriment
Ergoterapeuta
Fisioterapeut
Massadra medicinala
Naturopat
Spezialista d'activaziun
Terapeut complementar

Furmaziun, Fatgs socials

(mo per part professiuns cun emprendissadi)

Instrucziun, educaziun

Magister per il stgalim prescolar
Magistra per il stgalim primar
Magister per il stgalim secundar
Magistra per scolas da maturitad
Magister per la pedagogia speziala

Fatgs socials, Cussegliazun

Assistent per sanadad e fatgs socials 2
Spezialist da tgira 3
· furmaziun generala
· persunas attempadas
· persunas cun impediments
· uffants
Animatura communal
Animatur socioculturala
Pedagoga da l'uffanza
Lavurera sociala
Logopeda
Pedagog social
Psicologa
Terapeut da la psicomotorica

Baselgia, spiritualitad

Diacon social (evangelic-refurmà)
Plevonessa (evangelic-refurmà)
Plevon (catolic-roman)
Pedagoga da religiu (roman-catolic)

22 champs professionals tenor Zihlmann (Cudesch e compass da la tscherna da professiun)

- 1 natira
- 2 nutriment; 3 restauraziun
- 4 textiliis; 5 bellezza, sport; 6 creaziun, art; 7 stampa
- 8 construcziun; 9 tecnica d'edifizis; 10 lain, construcziuns d'interiurs
- 11 vehichels; 12 electrotecnica; 13 metal, maschinas
- 14 chemia, fisica; 15 planisaziun, construcziun; 19 informatica
- 16 vendita; 17 economia, administraziun; 18 traffic, logistica
- 20 cultura
- 21 sanadad; 22 furmaziun, fatgs socials

IX champs professionals e d'interess tenor Jungo & Egloff (Cudesch da la tscherna da professiun)

- I I esser en il liber, lavurar sa basond sin la natira
- II lavurar cun mangiativas e products da giudiment, tgirar l'ospitalitad
- III furmar, embellir, dissegнар
- IV lavurar manualmain e corporalmain, construir, endrizzar, montar
- V lavurar praticamain cun apparats, maschinas, vehichels
- VI planisar, quintar, construir, intercurir, perscrutar
- VII cumprar rauba e servetschs, vender, communitgar, administrar
- VIII lavurar cun la lingua, perscrutar, educar, infurmar, divertir, interpretar
- IX lavurar cun umans, instruir, cussegljar, accompagnar, tgirar, instruir

Questas professiuns m'interessan: mi'evaluaziun

Num dal scolar, da la scolara:

Suenter che ti has guardà tras la fanestra da professiun e che ti has marcà las professiuns che t'interessan, resumescha ellas qua:

Mia parada da hits da las professiuns

Suandantas professiuns m'interessan spezialmain:

Professiun	Champ da professiun
1.	☐
2.	☐
3.	☐
4.	☐
5.	☐
6.	☐
7.	☐
8.	☐
9.	☐
10.	☐

Mes proxims pass:

- Jau guard films sur da las professiun che m'interessan il pli fitg sin www.berufsberatung.ch/filme.
- En las infotecas dal CIP chat jau sper ils films era brochuras e documentaziuns tar las professiuns e furmaziuns – sco en ina biblioteca.
- Jau prend part d'occurrenzas d'infurmaziun che vegnan organisadas da la cussegliaziun da professiun, da manaschis e d'associaziuns professiunalas. Jau visit scolas e manaschis d'emprendissadi per m'infurmar durant dis da las portas avertas.
- Jau supplitgesch emprendists e personas dal fatg da raquintar a mai da lur incumbensas e lur mintgadi professiunal.
- Jau discut cun mes geniturs u cun carstgaun ch'enconuschan fitg bain mai sur da mias experientschas.
- Jau discut er quai cun la persona d'instrucziun da l'orientaziun professiunala.
- Jau prend cun mai la glista da favurits al discours tar la cussegliaziun da professiuns.

Adressas, numers da telefon ed ulteriuras infos en connex cun il CIP en tia vischinanza chattas ti qua: www.berufsberatung.ch/biz

Sustegn durant l'elecziun da professiun

Questas medias èn idealas per ti 'elecziun da clamada persunala – ed er per l'instrucziun da l'orientaziun professiunala en scola. Ins po chattar ellas en il CIP – u sin shop.sdbb.ch.

Revistas per l'elecziun da professiun

SDBB, 20-28 paginas, numers singuls CHF 12.–

A l'entschatta dattan las revistas illustradas ina survista generusa dals champs subordinads da mintga champ professiun. Oravant tut vegnan mussads aspects communabels e differenzas en connex cun ils champs da lavur, las pretensiuns, las incumbensas e l'ambient da lavur. Il coc da la revista è il catalog da professiuns che preschenta cun texts curts tut las furmazions AFQ ed AFP sco era furmazions supplementaras. Indicaziuns tar il sistem da furmazion svizzer sco er infurmaziuns continuantas cumpletteschan la revista.

Prospects cun infos davart las professiuns

SDBB, 6-8 paginas, CHF 4.–, pachet à 50 Ex, CHF 100.–

Tar la plipart da las furmazions da basa existan prospects attractivs ed extraordinaris. Cun agid da fotografias, purrets, situaziuns da lavurar tipicas, infos en connex cun il martgà da lavur e tut las indicaziuns tar scolaziuns e furmazions continuantas, porschan ils prospects invista animada e savida approfondada tar las singulas professiuns.

Professions easy

SDBB, 85 cartas robustas, CHF 215.–

Cun cartas da fotografias ed interess pussibilescha Professions easy ina perscrutaziun nuncumplitgada da las professiuns AFP: Las cartas da fotografias mussan situaziuns da lavur represchentativas e signifitgantas da mintga professiun AFP. Cun agid da las cartas d'interess pon las professiuns vegnir attribuidas als interess persunals. Latiers stattan divers meds da lavur ed evaluaziun a disposiziun online. Las cartas vegnan furnidas en ina stgatta pratica, stabila e da gronda qualitat.

IMPRESSUM

Nova ediziun 2023. © 2023 SDBB, Berna. Tut ils dretgs reservads.

Editor: Center svizzer da servetsch per la Furmazion professiunala I Cusleggiaziun da professiun, da studi e da carriera CSFC, Berna. Chasa editura CSFC, www.sdbb.ch, verlag@sdbb.ch. Il CSFC è in'instituziun da la CDEP.

Autor: René Zhilmann, Turitg **Direcziun dal project:** CSFC **Redacziun:** Uffizi per la furmazion professiunala, Cuir **Translaziun:** Annette Decurtins

Pictograms: CPSC Grischun, Illustraziun: Fry & Partenari

Realisaziun grafica ed illustraziun: Andrea Lüthi, CSFC

Squetsch: Cavelti AG, Gossau

VENDITA, SERVETSCH DA CLIENTELLA

Vendita SDBB, Via industrialia 1, 3052 Zollikofen
Telefon 0848 999 001, vertrieb@sdbb.ch, www.shop.sdbb.ch

Art.-Nr.: LI16-3057 (fasc a 20 ex.)

Quest prospect exista er en tudestg, franzos e talian.

Cun sustegn dal SEFRI.